

Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігі
Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Философия және саясаттану факультеті
«Мәдениеттану және дінтану» кафедрасы
Мәдени антропология мамандығы

Оңтүстік Корея – экономикалық керемет

Орындаған: Алшынова А.

Қабылдаған: Аликбаева М.

Оңтүстік Корея – ЭКОНОМИКАЛЫҚ керемет

Оңтүстік Корея соғыс жүріп жатқан елден әлемдегі ең дамыған және гүлденген елдердің біріне дейін керемет саяхат жасады. Бұл экономикалық керемет корей халқының шебер менеджменті, инновациялары мен орасан зор күш-жігерінің нәтижесі болды.

Оңтүстік Кореяның экономикалық дамуының қысқаша тарихы

1

Соғыстан кейінгі қайта құру

Корей соғысынан кейін Оңтүстік Корея ауыр өнеркәсіп пен экспорттық өнеркәсіптерді дамытуға назар аудара отырып, экономикалық ғажайыпқа жол бастады.

2

Индустрияландыру

1960 жылдары Оңтүстік Корея үкіметі болат және кеме жасау сияқты негізгі салаларға инвестиция салып, агрессивті индустрияландыру жоспарларын бастады.

3

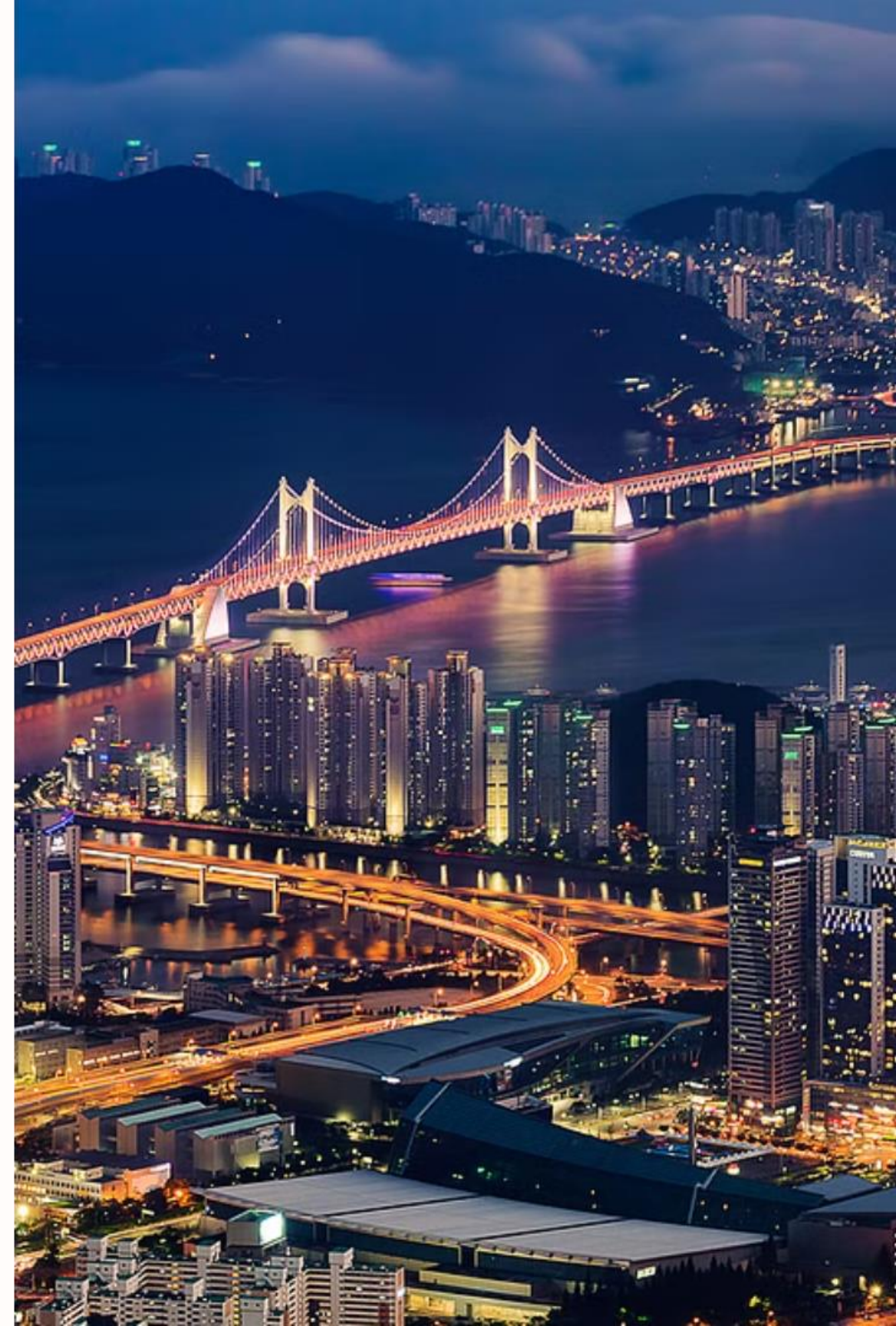
Хейболдардың түзілуі

1970 жылдары Оңтүстік Кореяда ел экономикасының өсуінде шешуші рөл атқарған чэболдар деп аталатын ірі, әртараптандырылған конгломераттардың құрылуы байқалды.

Экономикалық дамудағы мемлекеттің рөлі

Оңтүстік Кореядағы мемлекет елдің жылдам экономикалық өрлеуінде шешуші рөл атқарды. Үкімет инвестицияны басым салаларға бағыттай отырып, белсенді индустриялық саясат жүргізді, сонымен қатар жеке бизнеске жан-жақты қолдау көрсетті.

Ішкі нарықты қорғау, бағаны реттеу, несие және салық салу шаралары енгізілді, бұл оңтүстіккореялық компанияларға бәсекеге қабілетті өндірісті жылдам дамытуға және сыртқы нарыққа шығуға мүмкіндік берді.

Ірі конгломераттардың түзілуі (хеболдар)

1

Чаэболдардың шығу тегі

1960 жылдары Оңтүстік Кореяда чэболдар деп аталатын үлкен отбасылық конгломераттар қалыптаса бастады.

2

Чеболдың көтерілуі

Мемлекеттік қолдаудың және пайданы қайта инвестициялаудың арқасында чэболдар өз қызметін әртараптандырып, тез кеңейді.

3

Чеболдың үстемдігі

1980 жылдары чэбол Оңтүстік Корея экономикасының көп бөлігін бақылап, оның қарқынды өсуіне ықпал етті.

Үлкен отбасы конгломераттары, чэболдар Оңтүстік Кореяның экономикалық ғажайыбында шешуші рөл атқарды. Жапондық зайбацу сияқты, чэбол үкіметтің қолдауын пайдаланып, пайданы қайта инвестициялай отырып, шағын кәсіпорындардан тез арада әртараптандырылған өнеркәсіптік алыптарға айналды.

Экспортқа бағытталған өнеркәсіпті дамыту

Автомобиль өнеркәсібі

Оңтүстік Корея Hyundai және Kia сияқты компаниялардың арқасында әлемдегі жетекші автомобиль өндірушісі болды. Олардың өнімдері жоғары сапалы және инновациялық технологияларымен танымал.

Электроника

Samsung және LG сияқты оңтүстік корейлік компаниялар электроника нарығында үстемдік етіп, жоғары технологиялық смартфондар, теледидарлар мен тұрмыстық техника шығарады.

Кеме жасау

Оңтүстік Кореяның Hyundai Heavy Industries және Samsung Heavy Industries сияқты кеме жөндеу зауыттары танкерлер, контейнерлік кемелер және басқа да ірі кемелерді өндіруде әлемдік көшбасшы болып табылады.

Болат өнеркәсібі

Оңтүстік Кореяның болат өнеркәсібі жоғары дамыған, әлемнің көптеген елдеріне болат экспорттайды. Ең ірі компаниялар - Posco және Hyundai Steel.

Білім мен технологияға инвестициялар

Білімді басымдық ретінде

Оңтүстік Корея үкіметі білім саласына инвестиция салуды басты басымдық етіп қойды. Заман талабына сай білім ошақтары салынып, үздік ұстаздар тартылып, оқытудың жаңа әдістері енгізілді.

Технологиялық сектордың өсуі

Электроника, компьютерлік технологиялар және робототехника сияқты жоғары технологиялық салаларды дамытуға үлкен инвестиция салынды. Бұл корейлік компанияларға әлемдік нарықта жетекші орындарды иеленуге мүмкіндік берді.

Инновациялық кластерлер

Компаниялар университеттермен және ғылыми орталықтармен ынтымақтаса алатын арнайы инновациялық кластерлер құрылды. Бұл технологиялық даму қарқынын және инновацияларды коммерцияландыруды жеделдетті.

Венчурлық қаржыландыру

Үкімет жаңа технологияларды стартаптарға қаржылық қолдау көрсету үшін венчурлық капиталды дамытуды ынталандырды. Бұл көптеген табысты инновациялық компаниялардың пайда болуына ықпал етті.

Экономиканы жекешелендіру және ырықтандыру

1980 жылдары Оңтүстік Корея мемлекеттік кәсіпорындарды жекешелендіру және сауда мен инвестицияны ырықтандыру арқылы нарықтық экономикаға көшуді бастады. Бұл корейлік компаниялардың әлемдік нарықта бәсекеге қабілетті болуына мүмкіндік берді.

1. POSCO, Hyundai Heavy Industries және Korea Telecom сияқты ірі мемлекеттік корпорацияларды жекешелендіру.
2. Шетелдік инвестицияны ынталандыру үшін кедендік баждарды азайту және валюталық бақылауды жою.
3. Қаржы жүйесін реформалау, оның ішінде банктерді жекешелендіру және пайыздық мөлшерлемелерді ырықтандыру.

1997 жылғы дағдарысты еңсеру

1 Жеңістің жаппай күнсыздануы

1997 жылғы қаржы дағдарысының нәтижесінде оңтүстік корейлық вон құлдырап, экономиканың күрт құлдырауына және кең таралған корпоративтік банкроттыққа әкелді.

2 ХВҚ көмегі және реформалар

Оңтүстік Корея ХВҚ-ға көмек сұрап жүгінді, ол қатаң экономикалық реформалардың орнына қаржы берді.

3 Үлкен концерндерді қайта құрылымдау

Үкімет бәсекеге қабілеттілікті арттыру үшін қарызды қысқартып, құрылымын оңтайландыра отырып, chaebols ірі қайта құрылымдау жүргізді.

4 Қаржы секторын ырықтандыру

Қаржы секторын ашу, нарықтық механизмдерді нығайту және ашықтықты арттыру мақсатында реформалар жүзеге асырылды.

Оңтүстік Кореяның қазіргі экономикасы

Бүгінгі таңда Оңтүстік Корея әлемдегі жетекші экономикалық державалардың бірі болып табылады. Елде chaebols деп аталатын ірі корпоративтік конгломераттар басым болатын әртараптандырылған өнеркәсіптік кешен бар. Олар электроника, автомобиль жасау, ауыр өнеркәсіп, кеме жасау және химия сияқты салаларда басым.

Оңтүстік Корея инновациялар мен жоғары технологияларды белсенді түрде инвестициялайды. Бұл ел смартфондар, жартылай өткізгіштер мен дисплейлер шығаруда көшбасшы болып табылады. Осының арқасында Оңтүстік Корея дүние жүзіне жоғары технологиялық өнімдердің кең ауқымын экспорттайды.

Жан басына шаққандағы ЖІӨ (2021)

33 430 доллар

Негізгі экспорттық өнімдер

Жартылай өткізгіштер, автомобильдер, кемелер, мұнай өнімдері, ұялы телефондар

Негізгі сауда серіктестері

Қытай, АҚШ, Вьетнам, Гонконг, Жапония

Оңтүстік Кореяның экономикалық кереметінен сабақ

Оңтүстік Кореяның соңғы 50 жылдағы метеорлық экономикалық өрлеуі басқа дамушы елдер үшін құнды сабақ береді. «Кореялық экономикалық ғажайыптың» негізгі факторларына жатады **мемлекеттің рөлі күшті, ірі конгломераттардың дамуы, білім мен технологияға инвестиция салу, және де икемділік пен бейімділік экономикалық модель.**

Оңтүстік Корея қалай екенін көрсетті [мемлекеттің экономиканы басқаруға белсенді қатысуы](#) индустрияландыру мен технологиялық дамуды жеделдете алады. 1997 жылғы дағдарысты сәтті еңсеру де маңыздылығын көрсетті **реформалар мен нарықты ашуды** бәсекеге қабілеттілікті нығайту.